

HEBRON-SYNDROMET OG ANDRE INDTRYK

Kronik af MF'erne Høgni Hoydal, Mogens Lykketoft og Margrethe Vestager

Her i marts 2010 besøgte Folketingets Udenrigspolitiske Nævn Mellemøsten. Rejsen fandt sted, samtidig med at USA's vicepræsident, Joe Biden, var på besøg i Israel for at sætte gang i nye indirekte fredsforhandlinger. Biden måtte lide den tort, at Israels regering under besøget annoncerede nye bosættelser på besat område i Jerusalem, så en yderst skrøbelige bestræbelse for fred led endnu engang et tilbageslag.

Vi talte bl.a. med en israelsk minister fra den yderste højrefløj, den uhyre kompromissøgende palæstinensiske statsminister Fayyad samt eksperter og fredsforkæmpere på begge sider.

Vi ønskede også at besøge Gaza, hvor 1½ million palæstinensere, der kontrolleres af den islamistiske Hamas-bevægelse, er fysisk indespærret af Israel og ude af stand til at genopbygge tilværelsen efter den voldsomme israelske militæraktion i Julen forrige år. Men Israels regering nægtede os adgang.

De israelske politikere taler først og sidst om sikkerhed. De vanvittige selvmordsbombninger er heldigvis stilnet af. Det mener israelerne skyldes det enorme kompleks af militært overvåget mur og hegn om de palæstinensiske områder på Vestbredden. Det er vores klare indtryk, at de israelske politikere prioriterer sikkerhed frem for en fredsaftale med palæstinensere, og at de ser truslen fra Irans atomprogram som langt det vigtigste spørgsmål i øjeblikket. Dermed flyttes fokus fra det palæstinensiske folks lidelser under besættelsen og indespærringen.

Det skræmmende murbyggeri med vagttårne indespærrer - blandt meget andet - hele Jesu fødeby Bethelem.

Storbritanniens FN-ambassadør kom under en debat om Muren med en helt central betragtning om, at man vel ikke nægte folk at bygge en mur ind til naboen, hvis de er bange for ham. Men det er ikke acceptabelt, at man bygger muren på naboens grund!

Det arabiske Østjerusalem er annekteret af Israel og stor dele af byen er lige som store områder af den besatte Vestbred overtaget af israelske bosættere. De fleste palæstinenserne lever i små enklaver, der er indhegnet, bevogtet af Israels hær og

overvåget af højt beliggende israelske bosættelser. Trafik mellem enklaverne hæmmes af vejspærringer, mens de israelske bosættere og Hæren har deres eget førsteklases vejsystem.

Vi støtter *både* Israels ret til fred og sikkerhed for sine borgere bag internationalt anerkendte grænser og palæstinenserens ret til en levedygtig, sammenhængende stat, med ret til at færdes fri for fremmed besættelse.

Men ingen af delene er mulige, så længe Israels bosættelsespolitik fortsættes.

Uri Dromi, der er tidligere toprådgiver for de israelske statsministre Rabin og Peres, beskrev forleden problemet uhyre præcist, da han kritiserede den israelske regerings dobbeltmoral m.h.t. historisk betinget ret til jorden i det gamle Palæstina: Israel afviser konsekvent retten for flere millioner palæstinensere til at vende tilbage til deres forfædres hjemstavn fra før 1948, fordi det vil være begyndelsen til enden for den jødiske stat. Men samtidig påberåber Israel sig ret til at overtage landområder i de besatte områder i Østjerusalem og på Vestbredden, der har tilhørt jøder på et tidspunkt før delingen af Palæstina i 1948.

Derfor fordrives i disse uger arabiske familier i Østjerusalem fra huse, de har boet i siden de måtte forlade Israel i 1948 og bor i telt foran deres hidtidige bolig, som er overtaget af israelske bosættere.

Derfor er der indplantet nogle få hundrede fanatiske bosættere i centrum af Hebron – en palæstinensisk by med 180.000 indbyggere.

Vi var fire af Nævnets medlemmer, der besøgte Hebron og blev orienteret og vist rundt af de uhyre dygtige danske officerer og politifolk, der som del af en FN-stab fra seks stater er sat til at overvåge den konfliktprægede situation. Den fjerde var Naser Khader, der havde de samme indtryk som os andre.

Besøget i Hebron var måske den stærkeste af mange stærke oplevelser under vort besøg.

Tusind israelske soldater passer på halvt så mange bosættere, og det medfører meget dybe indgreb i tilværelsen for det store flertal af arabiske palæstinensere i bykernen.

De israelske bosættere beskyttet af hæren og loven. Arabernes rettigheder er stærkt begrænset af militær undtagelsestilstand. Jødiske børn ikke kan fængsles, men arabiske kan.

Arabere er afskåret fra at færdes på byens gamle hovedgade. De arabiske forretninger er forseglede og de arabiske boliger er forladt — bortset fra af de få, der vil klatre over tagene for at komme over til gader, der er åbne for arabere. For den, der har historisk erindring om 1930'erne er det symbolsk mest skræmmende, at det her er jødiske bosættere, der triumferende har malet Davidsstjernen på de lukkede arabiske forretninger. Et enkelt sted ser vi også malet 'Gas the Arabs'.

Vi hører om overgreb i dagligdagen som f.eks. stenkast efter arabiske småpiger, der skal passere ret tæt forbi bosætterbygninger på vej til og fra skole. Vi ser ydmygende kontrol og visitering, der også er ved at ramme Naser, da delegationen går ad vejen, hvor de lokale arabere er fornemt adgang!

Bosætterne bor også bl.a. oven over boderne i suq'en – den smalle gade med arabiske boder. Bosætterne smider al slags affald – også egen afføring – ud af vinduet, og de handlende nede i suk'en er nødtørftigt beskyttet af en slags hønsenet. Vi hører om og ser ind til en enkelt arabisk familie, der søger at holde stand i deres hus – omgivet af bosættere, hvis børn systematisk chikanerer dem for at få dem til at flytte.

Vi rejser hjem med en fælles opfattelse: Israel har krav på sikkerhed, men Israel sætter med denne form for bosætterpolitik sin sikkerhed så rasende og unødigt på spil, fordi denne politik forpester tilværelsen for så mange af det andet folk, der lever i det historiske Palæstina.

*

Høgni Hoydal er formand for partiet Tjoldveldisflokkurin (Færøerne)
Mogens Lykketoft er fhv. udenrigsminister, MF for S
Margrethe Vestager er politisk leder for Det Radikale Venstre